

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45,

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Programul ministrului de culte.

Sibiu, 24 Maiu n.

Așa spunea ministrul de culte și instrucțiune publică, contele Zichy János, în vorbirea rostită Vineri în fața camerei ungare, că politica pe care o face ministerul său nu e politică de partid, ci e politică parlamentului întreg, politica țării întregi. Aprobările generale cari au urmat, dovedeau, că domnul ministru spunea adevărul. În ministerul de culte și instrucțiune publică de fapt s-a lucrat după un plan bine stabilit, dela care nu se face abatere, afle-se oricine în fruntea ministerului. Și planul acesta are de scop crearea statului național unitar maghiar, despre care se face atâta vorbă la noi. E planul de maghiarizare a instrucției, pe întreaga linie. De aceea, cele mai dureroase lovituri date naționalităților nemaghiare din patrie au venit din ministerul de culte și instrucțiune publică, totdeauna.

Nu a abandonat, pentru că nu poate abandona de tot, nici actualul ministru de culte și instrucțiune publică acest plan. Dar totuși ni se pare, că cu privire la executarea lui va fi cu cumințenie considerare și cruțare față de naționalitățile nemaghiare și față de confesiunile diferite din patrie, cari dau și acuma, cum au dat totdeauna în trecut, bun ajutor statului întru răspândirea culturii prin credința lor, — căci în vorbirea sa se cuprind unele declarațiuni, cari ar putea să ne mulțamească. Iată ce a spus dl ministru Zichy János:

„...Ideea fundamentală a politicii mele culturale e înainte de toate asigurarea supremației pe seama maghiarimei în toate năzuințele politicii mele culturale. Mai departe conservarea și susținerea fundamentului tradițional, pe care stă țara aceasta de o mie de ani.

Înțeleg, păreri mondiale bazate pe credință pozitivă. Apoi întărirea principiului monarhic, cu totul nedespărțit de ideea națională.

Cultura țării nu poate fi adumbrată de alt spirit, decât de spirit maghiar, spirit creștinesc și spirit democratic. De aici însă nu urmează nici un radicalism, căci doară cultura adevărată e contrară tuturor extremelor; dar nu urmează nici turburarea păcii între confesiuni, ori intoleranța față de confesiuni, pentru că cultura vrea tocmai contrariul; și nu urmează nici asuprirea naționalităților, căci cultura nu s-a născut în semnul asupririi. Cultura nu a asuprit niciodată, ea a înălțat numai.

Față de idealistii, cari se vor ivi din rândurile compatrioților noștri de limbi străine, voi proceda cu cea mai largă indulgență; dar față de agitatori vreau să fiu cât se poate de energic, și sunt convins, că în năzuințele aceste ale mele mă voi afla alături cu cei mai buni dintre Maghiari, cari cu mine împreună vor fi convinși, că chestiile naționaliste, — dacă ele peste tot există, — nu pot fi rezolvate decât cu ajutorul unei administrații sănătoase și cu o politică intensivă culturală.

Dar pe lângă aceasta vreau o înțelegere în măsură deplină cu naționalitățile pe întreaga linie, fără ca să jertfesc fie și numai umbra năzuințelor mele, referitoare la supremația maghiară. Principiile directive ale politicii mele l-ași putea expune astfel: Urmăresc direcția de a face cu putință valorarea oricărei puteri, pusă în serviciul înaintării și a dezvoltării adevărate a națiunii, dacă are conținut moral, așa, ca ea să se poată dezvolta liber. Dar dezvoltarea liberă a oricărei puteri de altă natură, care nu stă în serviciul bine înțeles al dezvoltării națiunii, și nu are conținut moral, din partea mea nu o pot considera de îndreptățită...”

Atâta a spus domnul ministru de culte și instrucțiune publică, în privire la politica sa culturală, în general, apoi a trecut la detalii, spunând ce are de gând să facă în fiecare direcție, pentru a duce la împlinire ideile dezvoltate și reproduse mai sus. Nu comentăm și nu combatem nici una din aceste idei și principii, cu toate că ar fi între ele și de acelea, asupra cărora am avea câte ceva de spus. Rămânem deci pe lângă declarația categorică a domnului ministru, că nu va fi intolerant față de confesiuni, nu va asupri naționalitățile, ci va căuta să ajungă la înțelegere pe întreaga linie cu naționalitățile. Acestea sunt cuvinte destul de clare, cari nu pot fi răstălmăcite, pentru că nu au mai multe înțelesuri, și noi nu putem decât să dorim o grabnică realizare a acestor bune intențiuni: prefacerea vorbelor în fapte, pentru că numai faptele sunt hotărâtoare.

Chemare.

Cuvinte adresate tinerimei universitare

de Dr. I. Broșu.

— Articol final. —

IV.

În fluctuațiunea feluritelor chestiuni, cari ne preocupă, ajungem în fine la un punct decisiv, care ne silește să ne punem două întrebări serioase, dela cari va depinde tot viitorul, fericirea și mulțumirea noastră. Prima întrebare, de sub povara căreia ne putem foarte greu feri, ni-o impune chiar viața cu toate luptele și gravitatea ei. Dacă vrei să fi conducător, oare tu singur cunoști calea? Nu ești oare ca acela din evanghelie, ce orb fiind conduce de mână pe alt orb, căzând amândoi în groapă? Tu vrei să fi reformator și ajutor în lipsuri; dar ai un scop definit spre ajungerea căruia să muncești din toate puterile și cu tot entuziasmul juvenil? Ai adunat materialul necesar, pe

care să-l prelucrai și să-i dai forme nouă? Iată tot atâtea propoziții secundare, rupte din întrebarea ce ne preocupă.

Iar a doua, și mai dificilă, pe care cu toții ne-am pus-o, dar nu numai noi, ci de când există lumea, toți scrutătorii universului, fără să fi ajuns la un rezultat unitar, pozitiv: Toate lucrările din lume sunt lăsate oare în voia unui joc capricios al întâmplării, sau dacă nu-i astfel, care e acea putere colosală motrică, ce conduce tot complexul ființelor și lucrurilor? Pot să fiu sigur, că tocmai această unică și nu altă forță, din mulțimea lor, e cea adevărată și reală, și dimpreună cu ea muncind în sfera ce mi-e dată, să restabilesc armonia și să ajung la libertatea internă a sufletului și a conștiinței?

Celei dintâi întrebări i va răspunde viitorul, pentru că depinde numai dela noi; iar celei privitoare a doua, de sigur e un câștig al timpului acestuia, că devenind de-odată foarte modest, abdicem de felul acela îndrăzneț, sau de a afirma, sau a nega totul. Dar asta nu înseamnă încă scepticism și nu trebuie să rămânem numai la modestie. Cugetarea noastră, ce-i drept, ajunge repede la hotărâre, când e vorba să aflăm independenți în mișcarea creării universului anumite puncte solide, pe cari să ne putem odihni; logica noastră, fie cât de ageră, fără ajutorul revelației divine nu-i în stare de sine să ne ofere o siguranță absolută despre aceea, că dintre puterile mari pe cari le observăm lucrând la opera de mântuire a lumii, care va eși biruitoare din luptă, fie Cristos și creștinismul, fie Budha și budhismul, fie cultul ce glorifică pe un om ideal, sau fie ideea singurii, care tinde să-și primească o formă și un vestmânt nou. Dar cu toate că rațiunea noastră nu e capabilă pentru a ne arăta, care din curentele felurite ale timpurilor noastre își are originea din eternitate și curge

FOIȘOARĂ.

Șapte păcate de moarte.

De Selma Lagerlöf.

Neuratul vru să-și bată joc de un preot. Își luă o haină lungă pe el, își puse pe cap o pălărie mare cu marginile lăstate, de sub care mai că nu i se vedea fața și astfel gătit intră în biserică, unde părintele își aștepta parohienii ca să-i spovedească.

— „Prea cinstite părinte — zise Neuratul — eu sunt muncitor de pământ, precum au fost și părinții mei. Mă scol în răsăritul soarelui și cel dintâi lucru pe care îl fac e rugăciunea, apoi muncesc toată ziua la câmp. Nu mănânc decât pâine, unt, brânză și lapte, iar când vreau să fac un chef de prietenie cu amicii mei, îi invit la mine și nu le dau altceva decât fructe și miere. Sunt singurul sprjin al părinților mei cari sunt bătrâni, nu sunt înșurat și femeile nu m-au atras nici odată. Mă duc în totdeauna la biserică și dau de pomană din tot ce am. Cinstite părinte, ai auzit spovedania mea? Vrei să-mi dai deslegare pentru poșintă?”

— Fiul meu — răspuse preotul — tu ești omul cel mai perfect din câți am

văzut. Eu te iert bucuros, dar mai întâi să îmi îngăduiești să-ți povestesc o întâmplare, care s'a petrecut aici la noi. Întâmplarea asta o să-ți placă foarte mult, căci în ea se vorbește de fapte bune, făcute de oameni cari, pe lângă tine pot fi socotiți ca niște păcătoși.

— „Părinte, mă faci să mă cred prea mult, — zise Neuratul.

— „Să mă păzească Dumnezeu de un astfel de păcat”, răspuse preotul.

„După ce vei fi auzit povestea mea vei gândi altfel”. Și preotul începu:

„Nobilul cavaler care e stăpânul cesteiului celui mare de dincolo de râu, se hotără într-o zi să-și mărite fata după un om bogat și puternic, care o iubea mult.

Dar fata nu voia în ruptul capului, căci ea jurase credință unui tânăr. Srise iubitu'ei, povestindu-i că tatăl său fără a ținea seamă de rugămintele ei o silește să ia de bărbat pe un altul.

„Adio, de o mie de ori adio, soria fata și te rog să nu pui la îndoială dragostea mea, căci eu numai pe tine te iubesc.”

Dar cavalerul, tatăl său, prinse scrisoarea și o distruse. Sesi și ziua când trebuia să se mărite. Nobila domniță o saluta, vărsând păsă de lacrimi. Dar când intră în biserică nu mai vărsă nici o lacrimă.

Suferințele o schimbaseră la față atât de mult, încât toată lumea se mira când o văzu. Seniorul, părintele ei, băgă și dânsul de seară, că durerile îi desfiguraseră copila și se îngrozii de fapta urâtă pe care o făcuse silindu-o să ia de bărbat pe unul pe care nu-l iubea. Când se întoarse dela biserică, o chemă la dânsul și îi zise:

„Scumpă fiică, m'am purtat rău față de tine”. Și cu toate că era un om foarte mândru, îi mărturisii că i-a furat scrisoarea. A orezi, zisea dânsul, că iubitu'ei aflând ziua când va fi cununia, va veni cu banda sa și va răpi mireasa. Ei răspunse: Aceasta să-ți fie socotită ca o scuză, fiindcă nu ți-ai dat seamă de răul pe care îl vei pricinui. Și ești singură în balcon. Bărbatul său veni să o caute. „Dragă, zise el, pentru ce ești atât de îndurerată?” Mireasa răspunse: „Pentru că iubesc un om căruia i-am jurat statornicia dragostei mele”. Iar el grăi:

„Nu fi atât de amărâtă, fiindcă acum ești soția mea. Eu te iubesc atât de mult cum nu te va iubi nimeni, și nu te poate face mai feroa decât decum te voi face eu.”

— „Așa cred toți cei cari iubesc” — răspunse ea cu tristețe.

— „Spune-mi ce pot să fac pentru a-ți alunga tristăța din suflet — zise omul — și sunt gata să mă supun și să-ți dovedesc, că te iubesc într'a levăr.”

Atunci mireasa prinse curaj și se gândi:

„Să-i spun totul. Poate că Dumnezeu îi va înduioșa inima”. Ii spuse, că făcuse legământ cu iubitu'ei, că cel ce va fi părăsit să se sinucidă chiar în ziua cununiei celui ce și-a călcat jurământul dragostei.

„Astăzi deci, prietenul meu se va omorâ”, sfârși ea, aruncându-se la picioarele bărbatului său. „Îngăduie mi să alerg la dânsul, să-i vorbesc și să-l împedec de a-și ridica viața” suspină ea.

Și era atâta durere în glasul ei, încât bărbatul cu toate că se gândia, că de o va lăsa să se ducă la iubitu'ei, n'o va mai revedea nici odată, fu mișcat și răspunse: „Fă cum crezi că-i bine”.

Ea se ridică repede și îi mulțami plângând. Pe urmă se duse la masă, unde oaspeții, obosiți de drumul pe care îl făcuseră până la biserică, așteptau să înceapă petrecerea și le zise:

„Cinstiți domni și doamne, trebuie să vă spun, că fiindu-mi îngăduit de către bărbatu-meu, mă voi duce la prietenul pe care l-am părăsit, căci el se pregătește să se omoare chiar astăzi seară. Trebuie să spun, că nu l-am părăsit decât silită. Să nu vă mirați, că mă duc eu însumi la el, căci nici o scrisoare și nici un trimis el vor fi în stare să-l convingă de nevinovăția mea.” (Va urma).

în eternitate totuș aceia n'au drept, cari poate apropiindu-se de scrutarea celor mai mari întrebări cu deplin idealism și apoi înspăimântați, prin înțelegerea unei imposibile rezolvări a lor, pe cale pur intelectuală, se cufundă în pesimism, fărâșându-se vieața prin chestiuni prea speciale și mărunte. Ii silește poate logica, la o astfel de cădere? De sigur că nu ne putem numi lipsiți de logică, dacă spunem: neaflând rațiunea pentru cele mai înalte întrebări cuvântul hotărâtor, atunci trebuie să decidă *voința*. Aflăm poate în internul nostru numai intelect? Nu, dimpotrivă, aflăm și o bună parte și poate cea mai mare, intruchipată ca năzuință la fapte, ca năzuință la muncă, la muncă unitară, continuă și consecventă, aflăm *voința*.

Dar pentruca să ajung la ea, la *voința*, trebuie să mă decid pentru una din puterile mari și active în lume, iar pe celelalte toate să le resping, ca false. Cei mai nefericiți oameni sunt cei nedecisi!

Nu șovăiesc a nu ni această hotărâre energică, poate o cutezanță, un risc chiar, pentrucă aici ne abizece aproape orice documentare teoretică. E o problemă a viitorului a rezolva, pe cale curat teoretică, acele chestiuni, cari ne apar azi imposibile încă de priceput, numai *omenește*; și acei, cari urmează lui Isus, pe poarta deschisă a suferinții în Ierusalim, pe Golgota, la Inviere și la Înălțare și acei, cari se retrag uneori sceptici, urmând numai părți singuratică din drumul său, pe deplină mulțumire pot afla numai în credință. Autorul epistolei către Ebrei a știut bine lucrul acesta, când spune: „Iar credința este adevărul celor sperate, învederarea lucrurilor celor nevăzute. Căci prin aceasta s'au probat cei de demult. Prin credință pricepem, că lumea s'a făcut prin cuvântul lui Dumnezeu, că cele ce se văd nu s'au făcut din cele văzute“ (Evr. 11 v. 1—3).

Vorbind acum atât de mult despre puterile și tendințele, cari se luptă în lume pentru câștigarea supremației, poate unii vor fi dispuși la contradicția acelui fapt, că noi, pe acela pe care îl numim Domn și Dumnezeu și căruia credem, că toate puterile și țările trebuie să-i servească, îl punem pe aceeaș treaptă cu Isus Cristos. Nu-i aici chestiunea — vor obiecta ei — la care se săvârșește cea mai grea deciziune posibilă?

Cum vom putea da lui, unui om ca și noi, aceeaș cinste, ce se cuvine numai singur lui Dumnezeu? E necesar să facem aceasta? Dar formulată întrebarea astfel — și toate mulți o pun așa — e greu de răspuns, pentrucă atunci ar trebui să purcedem dela început, cu tot materialul de argumente biblice, cu toate profețiile Testamentului vechiu, apoi cu faptele istorice ale Testamentului nou, cari vor argumenta convingător aceluia ce se află la îndoaia, că Isus Cristos a fost cu adevărat fiul lui Dumnezeu, de-o ființă cu el și de-o mărime împreună cu el; în cazul acesta însă articolul, ar trece marginile puse de mine dela început și așa ajunge pe alt teren. Scopul meu este altul și, în vederea realizării lui, scriu șirurile acestea.

Vreau ca împotriva scepticismului religios, care ni-a învăluit sufletele nouă studenților universitari, eliberându-ne din brațele lui, să pun față în față alte probleme mai sănătoase, cari ne-ar putea preocupa cel puțin două sau trei ore pe săptămână, și cari pe lângă aceea, că ne-ar emancipa sufletește pentru căteva clipe din marea multelor suferinți, ni-ar oferi un material bogat și interesant pentru discuție. În țara aceasta unde mă aflu eu acum, Ger-

mania liberă, fericită, unită, pe care o credem în urma culturii sale vaste de care se bucură, ateistă și materialistă din cap și până'n tălpi, spre cea mai mare bucurie și însuflețire a mea, m'am convins de contrar. Nu există aproape o singură societate sau corp studentesc — și aici trebuie să căutăm cheia înțelegerii izvorului de forță tinăra a acestui neam, — care să nu se ocupe mai mult sau mai puțin cu chestiuni *religioase*, și nu numai din anumite considerațiuni științifice, dar tocmai creștinește, cu cea mai mare luare de seamă și pietate. A fost și e un strigăt de toată veselie în Germania, că Haeckel, cel mai încarnat materialist, a fost declarat din partea lumii științifice de un falsificator, ce-a sedus lumea. Oare noi să primim fără multă critică toată pseudoștiința Apusului și mai cu seamă acele teorii, cari acolo nici pe departe n'au importanța ce li-o atribuim noi? Aici e tocmai momentul pentru a ne scoate în relief *voința*, pentru a ne decide, și de-aceea v'am chemat, ca să vă gândiți și să ne consultăm, dacă oare o vieață cu adevărat creștinească, n'ar avea pentru noi mai multă valoare și mai mult farmec, chiar nefind toți teologi, decât o rătăcire fără țință pe toate cărările, până ce la urmă de multă oboseală și de-o sete cumplită după căutatul adevăr cădem aproape morți la marginea unei prăpăstii, ca a doua zi să începem pribegirea din nou?

Aș fi cuprins de-o mare bucurie, dacă cuvintele mele ar putea face să vibreze o strună mai armonică, mai duioasă din sufletul celor ce le vor ceti, ca apoi împreună cu toții, într'un nenumărat belșug de coarde al unei uriașe lire să întonăm cel mai frumos imn creștinismului și să aducem în gând curat, smirnă, mântuitorului sufletelor noastre, lui Isus Cristos! În numele mîșcării creștine pe care vrem s'o pornim, imi ridic de-astădată umilul meu glas, să dea Dumnezeu, fraților studenți, ca să nu răsune în pustiu!

(Bonn, luna Maiu, 1911.)

Din România.

Sedințele consistorului superior bisericesc.

Consistoriul superior bisericesc a ținut Vineri dimineața, dela orele 9—12, a treia sedință.

A fost prezent și dl C. C. Arion, ministrul cultelor și instrucțiunii publice.

La sedință au luat parte înalții ierarhi, numeroși membri ai Consistoriului și dl Boroianu, administratorul Casei Bisericești.

Cel dintâi a vorbit părintele Nazarie, care a cerut ca să se dea explicațiuni la dispoziția luată de Sf. Sinod cu privire la abținerea preoților dela luptele politice.

Dacă unui preot i se cere să candideze, să își dea demisia din cler, sau să ceară întâi avizul chiriarhului?

Și ce să facă la refuzul acestuia de a aproba o asemenea chestiune?

I. P. S. Sa Mitropolitul Primat a răspuns, că părintele Nazarie să facă o cerere în scris Sfântului Sinod, care se va ocupa în curând cu dăna.

Preotul Ilie Teodorescu a făcut apoi propunere în ceea ce privește rolul, pe care va trebui să îl îndeplinească călugări și călugărițele din mănăstiri.

Otorul a propus să se înființeze pe lângă fiecare mănăstire organizații pentru internarea bolnavilor de tuberculoză, sau oari au infirmități grave, pentru ca să se dea o ocupație practică personalului mănăstiresc.

I. P. S. Sa, Mitropolitul Pimen al Moldovei a răspuns, spunând că o asemenea propunere nu poate fi admisă fără o matură chibzuire, mai ales că chestiunea aceasta are o netăgăduită importanță.

I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen a reamintit apoi de un svon prin care se spune, că preoții catolici vor avea de gând să înființeze un spital, unde îngrijirea tuturor bolnavilor de orice religione să se dea de către călugări catolici. Acest svon dacă ar fi adevărat, ar constitui un pericol permanent,

P. S. Sa Arhiepiscopul Nifon al Dunărei de jos, vorbind în aceeași chestiune a declarat, că nu se pot duce bolnavii în căutarea călugărilor sau maicelor, de oarece aceștia nu au nici cunoștințele cerute și nici mijloacele necesare.

Pr. Procopescu a cerut să se hotărască o modalitate pentru înființarea unor biblioteci sătești, unde să se găsească citiri morale.

În chestia vizitatorilor la sfintele locuri de mănăstiri, I. P. S. Sa Mitropolitul Athanasie a spus că nu se poate face nici o selecțiune și a fost de părere să se mențină actuala dispozițiune.

Importanța chestiunii a pământurilor bisericești rurale, a fost punctul de discuție, care a ținut aproape întreaga sedință de astăzi.

P. S. Sa, Arhiepiscopul Valerian Romiceanu a citit raportul în cauză, cu privire la pământurile arabile, proprietatea bisericilor dela sate.

După cum se știe, după lege, pământurile bisericilor, până la 17 hectare sunt date preoților, ca să le cultive în schimb unei arende variabile.

Suprafețele dela 17 hectare au fost de asemenea potrivit legii luate de Casa Bisericești, care le înshiria, iar venitul era al acestei instituțiuni.

Clerul a fost însă de părere ca și suprafețele de pământ arabil afară de 17 hectare, să fie date preoților pentru cultură, și să a cerut să nu li se dea prin licitație, ci ca lauză să se aibă în vedere prețul fixat de comisiunile regionale respective.

Au vorbit apoi mai mulți din membrii Consistoriului superior, cerând modificarea legii în vederile preoților sătești.

A luat după aceasta cuvântul dl C. C. Arion, ministrul cultelor și instrucțiunii publice și a spus următoarele:

„Răsunosc că cererile Sfinților Voastre sunt în mare parte drepte, și mai ales nu era nevoie să mi se reamintesc starea în care se găsesse unii preoți sătești plătiți cu suma de 35 lei lunar.

Probabil, că în viitoarea sesiune voi veni cu o lege de modificare și dacă va fi cu putință voi pune toată hotărârea, ca să pot face pentru preoți acelaș act de dreptate pe care l-am făcut învățătorilor.

Sper, că vom avea cele trebuitoare și să fiți siguri, că toată stăruința noastră a mea și a colegilor mei din guvern, nu este decât în interesul bisericești și clerului.

Starea materială a preoților din filiale e foarte grea. Nu este mai puțin adevărat, că chestiunea pământurilor de mână moartă face parte din programul guvernului conservator.

Nu pot anticipa nimic din ceea ce se va face în această importantă chestiune.

În ceea ce privește licitația, sunt de absolut aceeași părere cu Sfinții Voastre.

Nu voiesc nici eu, că preotul din sat să fi în ceartă cu enoriașii pentru licitația pământurilor, adică pentru parale. Mai ales că la țară, slujitorul bisericești nu trebuie să fie bogat.

Devotat carierei sale de cultură sufletească preotul trebuie să se gândească mai mult la cele spirituale.

Dar dacă sunt fa contra licitațiilor, nu ored că ar fi bună părerea clerului, care cere ca preț de arendă cel fixat de comisiunea regională.

Și aceasta pentru motivul, că în multe cazuri aceste comisiuni prețuesc exagerat în plus pământurile. E deci mai nemerit ca preotul să ia acest preț când va voi, iar nu să-i fie impus de lege.

În chestiunea pământurilor de mână moartă nu trebuie să vă îngrijiiți.

Oare s'ar întâmpla, vă afirm că guvernul nu va veni cu o lege de secularizare, nu va confisca deci pământurile ci le va cumpăra, extimându-le larg, așa că averea bisericilor sătești să nu se micșoreze.

Iar fondul general va rămânea bisericilor și cu dănsul se va îndeplini cele absolut necesare clerului.

Vă rog să aveți deplină încredere în mine. Ca ministru de culte am datoria împlinirii legii și păstrării ajutorului bisericesc“.

I. P. S. Sa Mitropolitul Primat a răspuns d-lui ministru al cultelor pentru frumoasele sentimente, de care este însuflețit pentru slujitorii altarului.

Înaltul ierarh a spus, că toți au o deplină încredere în act vitatea rodnică a guvernului actual și în grija pe care o va pune în diferitele chestii bisericești care au format subiectul sedințelor Consistoriului superior.

La orele 12 și jumătate sedința s'a ridicat, anunțându-se cea viitoare pentru Luni 9 Maiu v.

Aniversarea luptei dela Aspern.

Conform promisiunii, dăm astăzi vorbirea dlui protopresbiter militar *Pavel Boldea*, rostită Luni în catedrala noastră, în fața soldaților dela regimentul 31 de infanterie, cu ocaziunea serbării aniversării luptei dela Aspern. E următoarea:

„Iubiți soldați! Ca să putem înțelege însemnătatea zilei de astăzi, e neîncunjurat de lipsă să facem o reprivire scurtă asupra istoriei și asupra trecutului regimentului nostru.

Regimentul 31 a fost înființat la anul 1741, și anume, după moartea împăratului Carol al VI-lea, întâmplată la 20 Octomvrie 1740, când din nobila căsi domitoare a Habsburgilor a rămas numai fiica acestuia, *Maria-Theresia*, careie, cu toate că împăratul prin sanciuniunea pragmatică îi asigurase dreptul de moștenire asupra tronului, — la suirea ei pe tron o mulțime de inimi i s'au ridicat în contră, și năvăliră să-i răpească coroana și tronul, ca să nimicească gloriosul imperiu al Austriei.

Spre învingerea acestor inimi i s'a înființat la anul 1741 și regimentul nostru Nr. 31.

După înființare regimentul a luat parte activă și a câștigat mai multe bătălii, și a raportat nenumărate învingeri: în resbelul purtat pentru a se asigura suirea pe tron a Mariei-Theresia, dela 1744—1748, apoi în resbelul de 7 ani purtat contra Prusienilor, dela 1757—1763, contra Turcilor dela 1788—1791, și contra Francezilor, dela 1796—1815.

În revoluția dela 1848 a luptat și s'a distins în bătălia dela Lipova, Kuez, Arad și Timișoara; și nu mai puțin brav s'a purtat și la anul 1859, la Montebello, Magenta și Solferino, în cari bătălii mult eroism a dezvoltat preotul militar *Sava Popovici*, care pentru bravura și serviciile prestate a și fost decorat cu crucea de aur: „pro piis meritis“.

În anul 1866 a luptat regimentul nostru pe câmpiile Italiei, sub conducerea v. t. azului beliduce, a arhiducelui *Albrecht*, și s'a distins la esaltul dela Castoza și Belvedere.

Așa au știut deci părinții, moșii și strămoșii noștri să lupte și să se distingă pretutindenea, pe toate câmpurile de luptă ale Europei, pe cari pentru împărat, patrie și tron s'a vărsat atât de mult sânge românesc.

Din toate aceste lupte, luptă mare și însemnată a fost lupta dela Kolin, la 1757, în care regimentul nostru a raportat învingeri nepriitoare în armata vitezelui marshal campestru *Daun*, în contra Prusienilor, cari erau conduși de regele lor, *Friedrich cel mare*.

Dela anul 1796—1815 a luptat apoi regimentul nostru neînterupt contra Francezilor, și astăzi, în 22 Maiu se împlinesc 102 ani, decând la *Aspern*, un crâșel nu departe de Viena, regimentul nostru sub conducerea gloriosului beliduce, a arhiducelui Carol, a bătut și învins pe marele și viteazul împărat al Francezilor, pe Napoleon I, care până atunci nu fusese bătut și învins de nimereea. Urmările învingerii dela Aspern au fost, că popoarele s'au cam convins, că și Napoleon, care până atunci mergea din învingere în învingere, și din trimf în triamf, poate fi bătut, au devenit la conștiința de sine, s'au aliat și au adus asupra lui Napoleon dezastrul din Rusia, și tot mai multe neșuccese, până în sfârșit totala lui învingere la Lipsca.

Amintirea acestei mari întâmplări și mari învingeri o sârbează regimentul nostru astăzi, și roii putem fi mândri pe ziua de 22 Mai 1809, căoi este o zi, care cu scenele ei războinice și cu învingerile raportate asupra inamicului, va rămânea o zi de glorie în istoria acestui regiment.

Cu cea mai desăvârșită mulțumire și mândrie putem reprivi asupra învingerii dela Aspern, căci acolo părinții, moșii și strămoșii noștri au luptat sub steagul acestui glorios regiment, și și-au jertfit viața pentru patrie, dinastie și tron cu atâta abnegațiune, bravură și devotament, încât au fost admi ați de amici, și de inimi.

Ostași! Noi știm, că toată darea cea bună și tot darul desăvârșit vine de sus, dela părintele luminilor, și pentru aceea înalta și glorioasa zi de astăzi nu o putem sârba în mod mai demn, decât prin rugăciuni către Atotputernicul Dumnezeu, și prin reînnoirea jurământului de fidelitate către patrie, dinastie și tron. Să jurăm deci și să promitem astăzi, că și noi, ca și părinții, moșii și strămoșii noștri la Aspern, vom rămânea credincioși tronului și patriei, și oricând și oriunde ne-ar chema *voința Măestii Sale*, a preagrației noastre împărat și rege, *Francisc Iosif I*, suntem totdeauna gata a i urma, chiar și cu sacrificarea vieții noastre.

Ostași! Pentruca zilei noastre să nu-i lipsească sfîntenia cea mai înaltă, de aici

din fața sfântului altar, să ne ridicăm privirile, ougetele și inimile către Atotputernicul Dumnezeu, și ca Români dreptcredincioși, iubitori de patrie și dinastie, să ne rugăm toți: „Preaputernice Doamne, binecuvântă pe împăratul și regele nostru apostolic, Francisc Iosif I., toată casa domitoare și pe principi aliați cu dănsul. Întoarce-ți privirea asupra monarhiei noastre austro-ungare, asupra armatei cesare și regească, asupra conducătorilor ei, iar nouă să ne fie scut și apărare, astăzi și întotdeauna în vecii vecilor, Amin“.

Serate de ale meseriașilor noștri.

Joi, la 27 Aprilie 1911, și-a ținut „Reuniunea meseriașilor rom. sibiieni“ a 4-a ședință literară. Prezidentul Tordășianu, după câteva cuvinte de adăncă înfrățire, rostite la adresa fericitului fost membru sflat, T. L. Albini din Cat, spune cum în luna Martie s'au împlinit 13 ani, de când s'au introdus în Reuniune ținerea ședințelor literare, de cari, cu cea de astăzi, am ținut 152, cu mai multe zeci de mii de participanți (n total). E caracteristic, că de la cea dintâi ședință ținută la 1898, cu ceva peste 10 oazepeți, numărul participanților marea sporește încât, câte odată, salele Reuniunii sunt puțin încăpătoare. După precizarea scopului urmărit de aceste ședințe, dl. Tordășianu ne dă lungul și al autorilor mai gustați de meseriași debutanți și zice, că ziaristica noastră este vie mătură de progresul celor facem pe calea ședințelor literare, progres, ce s'a potențat, de când am deschis pentru ele porțile publicului mare, și mai ales decând profesorii noștri A. Bratu, Dr. N. Bălan, Dr. I. Borcea, Dr. I. Lupas, Dr. Crăciunescu, Eugenia Tordășianu și alții, s'au angajat la îmbogățirea programelor ședințelor cu prelegeri folositoare pentru întreaga obște noastră. Ședințele noastre, ținute regulat și sistematic, au devenit un fel de necesitate, un fel de școală a vieții pentru cea mai mare parte dintre noi. Căzând zilele trecute dările de samă, ce s'au făcut despre așa zisele universități populare, inaugurate la 13/26 Martie 1911 în București, involuntar m'am gândit, zice Tordășianu, cu câtă ușurință am putea să ne organizăm și noi, cu Reuniunea, sprijinită de profesorii și de aproape toți intelectualii noștri, într-o modestă universitate populară, căci ceea ce se zice despre universitatea din București, că e deocă ea s'a înființat de medici, profesori, адвоаți etc, cari țin și conferențele; că elevii lor, cea mai mare parte, sunt lucrători, ear că scopul urmărit: să iasă pe urma cursurilor nu numai oameni cu cunoștințe precise, dar și cetățeni conștienți, se poate zice și despre noi, cari ne găsim în aceleași împrejurări, în cari se găsesco și frații noștri. Putând constata acest lucru, ored, că Sibiul, care sălăluiește primul așezământ cultural al nostru: „Asociațiunea“, care are marele număr de profesori la seminarul „Andreian“ și la școala civilă de fete; care dispune de 3 bine reputați medici români, de un număr însemnat de адвоаți și și mai mare de funcționari de bancă, zice Sibiul ar fi chemat să pună temeiul primei universități populare pentru muncitorii noștri și altfel obicinuiți a asista la ședințele noastre populare, la ciclul de conferențe ale „Asociațiunii“, la șezetoriile „Banilor templieri“ etc. Exemplul sibiian în scurtă vreme urmat are să fie de frații din Brașov, Blaj, Arad, Caransebeș și din alte câteva localități cu mai mulți intelectuali de ai noștri. Să sperăm deci, zice Tordășianu, că cei chemați se vor preocupa și de această sfacere arzătoare pentru muncitorul nostru.

Din procesele verbale, cetite de notarul Duca, sm remarcat faptul demn de reținut, că dl. P. B. Rișio, proprietarul tipografiei „Carmen“ din Cluj, apelând la Reuniune pentru băieți doritori a se aplica ca învățăceli tipografi în Cluj, dăscărie în colorii vii și ca un lucru atât de binefăcător pentru dezvoltarea prietenoasă a fiitorului meseriaș așa numitul „Inasotthon“ (șzillul învățăcelilor meseriaș) de acolo, în care, pentru 20 cor. lunar, învățăcelii meseriași primesc, pe lângă creșterea morală, locuință, întreținere, îmbrăcăminte, școală etc.

Intrați în programul ședinței literare, sodalul curelar Vasile Petrascu, ni-a redat binișor poezia eroică „Preda Buzescu“, drăguță a fost Zinuca Dop în poezia „Elena în cetate“, învățăcelul croitor Vasile Gavrilă a predat bine „Cartea de vizită“, însuflire a produs Vasile Rusu învățăcel pantofar, cu mai multe doine, zise din fluer; cu pătrundere a predat școlărița Paraschiva Florea poezia „Vrednicia Românilui“. Cu deplin efect a cetit prost. tip. I. Măgianu „Obuzul“ de Basarabescu. Școlarul I. Munteanu a predat binișor poezia „Lupul și oucul“, Zinuca Dop, cu

o bucată instructivă, cetită fluent și cu accent ireproșabil, dl. Alexandru Morariu, sodal cismar, cu poezia mult grăitoare „Cismașul din Lugoș“, și cu deosebire d'șora Ana Vestemianu, cu vocea-i dulce simpatice au format punctele de forță ale seratei.

La sfârșit, ca în totdeauna, s'au sortat 15 cârticele folositoare, ear prezidentul Tordășianu, mulțumind pentru toate invitat la ședința a 5-a din 25 Mai, când dl. Romul Popescu, funcț. la „Albina“, cu ajutorul schiopăconului, ne va purta prin munți și pe vârful Carpaților noștri.

„Invingătorul“.

NOUȚĂȚI.

Daruri frumoase. Pentru clădirea bisericii române gr. or. din Budapesta au dăruit: Dl. Gheorghe Negropont, mare proprietar în Mărășești (România) 2000 cor. Dl. Alacu Constantinescu, f. st. ministru de domenii (România) 300 cor. Dl. Dr. Iosif Popoviciu, prof. universitar în Budapesta 100 coroane.

Excursiune la Curtea de Argeș. Despre excursiunea domnilor Academiciani la Curtea de Argeș am primit la încheierea foaiei o descriere amănunțită, pe care o vom publica în numărul viitor.

Catastrofa în aerodrom. Duminecă s'a întâmplat o mare nenorocire în aerodromul dela Issy Les-Moulineaux, lângă Paris, cu ocazia concursului aviatice între Paris și Madrid. Deși bătea un vânt tare, totuși două aeroplane s'au decis să plece. Unul dintre ele, condus de aviatorul Train, abea ajunsese la o înălțime de trei metri și a fost răsturnat deodată de puterea vântului în mijlocul unei grupe de privitori. Mai multe persoane au fost izbite la pământ. Între mai mulți greu răniți se găsește și ministrul-prezident francez Moiss; iar ministrul de război Berteaux a fost total zdrobit, — cadavrul său a fost transportat la ministerul de război, de unde va fi înmormântat Vineri. Prezidentul republicii Fallières a primit numeroase depeșe de condolențe dela suverani. Regele Petru al Sârbiei, în urma catastrofei, și-a amânat sosirea la Paris.

De-ale căilor ferate. În ședința de Vineri a cemerei deputaților din Budapesta cu ocazia desbaterii asupra bugetului ministerului de comerț a vorbit și deputatul ales în cercul prim al Sibiului, dl. Emil Neugeboren. Deputatul sas și-a exprimat dorința, ca guvernul să se îngrijească de o mai bună comunicație pe calea ferată Budapesta—Sibiul—București, transformând linia Vinu-de-jos—Tarnu-Roșu în linie de primul rang. Ministrul de finanțe Ladislau Lvkás, încredințat cu conducerea interimară a ministerului de comerț, în răspunsul său ored, că linia ferată amintită se va putea transforma numai atunci, când îmbunătățirile se vor introduce și pe linia corăspunzătoare a căilor ferate române, și mai ales dacă s'ar clădi din partea României o linie între Râmnicul-Vălcii și Curtea-de-Arges, pentru a nu mai face înconjurul pe la Pitești.

Congres. Liga culturală română își va ține congresul din anul acesta la Craiova, în zilele 21 și 22 Mai v. Membrii participanți vor face după congres o excursiune pe valea Oltului.

Candidat de deputat. Din Blohiș-Ciaba se scrie, că partidul țărănesc va candida de deputat în cameră, în locul lui Achim, pe fostul ministru de interne Kristoffy.

La „Reuniunea română de muzică“ se va ține proxima probă deja Vineri în 26 crt. seara la orele 6.

Sfășțire de drapele. Nu demult s'au înființat în armata română 2 regimente nouă de infanterie, 2 regimente de artilerie cu câte o secțiune de obuzieri, și 4 batalioane de pionieri. Toate aceste regimente nouă au trimis drapelele lor, cu gărzile de onoare, la București în seara de 8 Mai v. În ziua următoare la ora 11 înainte de amiază gărzile de onoare cu muzica în frunte au plecat dela arsenal la palatul regal, unde drapelele au fost depuse până la ora 5 seara. La această oră regele Carol a ținut drapelele pe lemnul lor. În ziua de 10 Mai s'a făcut apoi la biserica mitropoliei sfășțirea acestor stindarde. În urma ocoana, pornind în fruntea trupelor din garnisoana capitalei, a defilat în fața regelui.

Contribuiri pentru „Muzeul școlar“. Pentru înființarea Muzeului școlar au mai intrat la Direcțiunea seminarului „Andreian“ oferte în bani dela Teodor Toader par. în Mărășel 5 cor., Ștefan Gheție par. în Valeni-Șimonuți 5 cor. și Ioan Marin par. în Râșnașului 1 cor.

Contribuiri pentru ridicarea unui monument la mormântul fostului profesor seminarial Dr. P. Șpan au intrat la direcțiunea seminarului „Andreian“ dela Ioan Manta par. în Gurarâului 2 cor. 50 fil.

Jertfa razelor Röntgen. Doctorul Boetau din spitalul orașului Măns a căzut jertfă chemării sale. Făcând experimente cu razele X pentru vindecarea cancerului i s'a produs o rană la mână. Rana mai târziu a început să se lătească și doctorul a trebuit să fie operat. I-au amputat mâna, mai târziu brațul; operațiunea însă n'a folosit și doctorul a murit în cele mai crâncene dureri.

Tunel. Venețienii se ocupă cu planul de a lega Venetia cu insula Lido prin un tunel submarin, lung de 3600 metri, lat de opt metri și adânc de 8—15 metri. Pe șine duble vor circula trenuri, cari vor face drumul în 5 minute. Un tren va putea transporta 800 de persoane. Lucrările de clădire ar dura trei ani și ar costa 12 milioane de lire.

Târg în Sebeșul-săsesc. Târg de vite se ține în Sebeșul-săsesc în 30 și 31 Mai n. o.

Mulțămărită. Marele binefăcător al neamului nostru dnul Vasile de Stroescu a binevoit a dona și pe seama bisericii noastre gr. or. din Cristian (tr. Bran) suma de 200 cor. Pentru acest marinos ajutor îi exprimăm și pe calea aceasta cea mai călduroasă mulțămărită. Cristian, în 9 Mai 1911. Virgil Pop, paroh gr. or.

Import. S'au importat în primele zeci zile din Mai n. 54 mii chilogramme de carne din România în Austro-Ungaria. Exportul de carne al României, până acum, nu s'a putut face în condițiuni bune, din mai multe pricini. În primul rând la Tarnu-Severin funcționează numai un abator provizor; marele abator model din orașul acesta, ca și cel din Burdujeni, nu sunt încă gata de a funcționa. Pe de altă parte, instalațiile de transport sunt defectuoase, lipsind vagoanele speciale frigorifere pentru transportul cărnii. Stăpânirea țării va lua însă măsuri pentru înțetarea răului.

Vamă pe cereale. Rusia până acum n'a pus vamă pe cereale, deoarece nu se importau aproape deloc în țara aceasta, nici chiar în timpuri de foamete. În considerare, că în anii din urmă în porturile rasești s'a adus multă săcară din Germania și chiar și gâul american, este vorba ca acum și Rusia să introducă vamă pe grâu și pe săcară. Taxa de vamă va fi de 1 coroană pe o majă metrică.

Aviz abonaților „Bibliotecii populare“ a Asociațiunii. Ne vedem îndemnați a ruga pe P. T. abonați, ca să fie cu considerare la multe greutăți ce a trebuit să întâmpinăm la pornirea acestei nouă lucrări. Nu în nepăsarea noastră, ci în firea lucrului trebuie deci căutată cauza micilor nereglărități ivite în decursul expediției numerilor apăruiți până acum. Până acum au apărut trei numeri, cari au fost trimiși tuturor abonaților. Nr. 4 și 5 apare într-o singură broșură, de unde provine și întârzierea de o lună — și se va espedia în zilele din urmă ale lunii lui Maiu. Rugăm deci pe toți abonații să fie în așteptare, căoi în zilele viitoare vor primi și nr. 4—5, iar de aici încolo în fiecare lună broșura sfășțuită. Sibiul, în 9/22 Maiu 1911. Administrația „Bibliotecii populare“ a Asociațiunii.

Târg în Saliște. În comuna Saliște (comit. Sibiul) s'a va ține târgul de țară pentru vite corute și cai în 11, 12 și 13 Iunie st. n. (la Rusali), iar târgul de marfă în 14 Iunie a. o.

Invenție românească. Cătim în „Revista Economică“ următoarele: Dnul Petru Simion, funcționar la institutul de credit și de economii „Albina“ în Sibiul, a inventat un aparat pentru aflarea intereselor dela ori care capital, procent și zile. Aparatul acesta are forma unei casete cu suluri și coale de interese. Mănuirea aparatului este dintre cele mai simple, putând afla cu ajutorul lui într-o clipă interesele dela ori care capital și pe ori care timp. Aparatul, pe care l-a brevetat „Dobânda“, este pe cale a fi brevetat și va face servicii esențiale în special institutelor de bani, unde calcularea intereselor joacă un rol important.

De frica anarhiștilor. Aeroclubul englez din Londra la intervenirea poliției a hoțărât să oprească sborul piloților de asupra conductului cu prilejul încoronării regelui George V. Anarhiștii adevă ar putea ușor întrebați aviațiunea pentru scopurile lor, aruncând din văzduh matrii explosive asupra persoanelor principale, care vor participa la încoronare.

Bancnote false. Poliția din Budapesta a arestat pe unul cu numele Ioan Dêhel, care tocmai vocea să vândă o bancnotă de 1000 coroane pentru prețul de o sută coroane. S'au găsit la numitul individ două sute bucăți de câte o mie coroane — toate false, dar destul de bine imitate. Falsificatorul până acum n'a putut fi descoperit.

La „Reuniunea meseriașilor rom. din Sibiul“ au fost primiți următorii membri ordinari: C. A. Tăslăuanu (originar din Bilbor, comitat. Ciuc, cu 4 gimn.), Horia Dopp (originar din Făruș), culegători tipografici, George Tomuş (originar din Sibiul), Ioan Pleșa (originar din Limba, cu 1 cl. gimn.), sodali lăcătuși, Liviu Pamfilie (originar din Sebeșul-săsesc), sculptor în lemn; Ioan Moldovan (originar din Totoiu), sodal rotar; Nicolae Preja, (origin. din Galda de sus), Dumitru Șandru (origin. din Sadu), sodali pantofari; Iacob Radu (originar din Teiuș, cu 2 cl. gimn.), sodal croitor; Ilie Teodor (orig. din Sibiul), grădinar; Zevedeu Fălămaș (orig. din Dogtat), sodal curelar; Man Băncilă (originar din Râșinari), sodal croitor. Între membrii sflatători a binevoit a se înscrie dna Elisaveta B'garsky n. Popovici.

Atragem atențiunea Onor. public asupra anunțului Sam. Wagner de pe pagina a patre.

Convocare.

Prin aceasta convoc adunarea generală ordinară a reprezentanței gimnazialului public român gr.-or. din Brad pe Sâmbătă în 21 Mai v. ziua sf. Constantin și Elena pe lângă următoarea

Ordine de zi:

1. După săvârșirea serviciului divin împreună cu chemarea Duhului sfânt și cu s'ujba parastasilui pentru odihna sufletelor reposaților binefăcători ai institutului nostru gimnazial, deschiderea adunării la 11 ore a. m. în localul cunoscut.
2. Prezentarea actelor.
3. Raportul anual al directorului gimnazial despre starea învățământului.
4. Raportul comitetului despre activitatea sa și despre starea proceselor fondului.
5. Raportul comisiei reprezentanței și în neos cu această aprobarea raționalului fondului gimnazial pe anul 1910 și a celorlalte fonduri administrate de comitetul gimnazial și corpul profesoral.
6. Propunerea comitetului în chestia vânzării pământurilor și a caselor de pe teritoriul comunei Mihaleni.
7. Budgetul fondului gimnazial și a celorlalte fonduri pe anul 1911.
8. Alegerea verificatorilor protoco-lului adunării.
9. Închiderea adunării.

Brad, la 3/16 Mai 1911.

Cornel Lazar,
vice-prezident.

Cărți și reviste.

Mangra, Tisza și Tribuna. Un mănunchiu de dovezi, adunate din „Tribuna“ de Dr. Ales. Vaida-Voevod, deputat. O broșură de 126 pagini, în care autorul înșiră dovezi convingătoare și s'robitoare în contra „Tribunei“ din Arad. Încheierea broșurei o face o frumoasă scrisoare deschisă, adresată domnului Octavian Goga. Broșura se vinde cu prețul de 1 coroană.

„Breve Storia dei Rumeni“, scrisă în limba italiană de N. Iorga, cu specială considerație la raporturile cu Italia, și publicată din prilejul festivităților cincantinarului italian, ca omagiu al unui popor frate și amic, de către Liga culturală română. București, 1911. Un volum ilustrat, de 176 pp. Prețul 2 cor.

Candela, foaie bisericească literară, nr. 5 din Maiu 1911 cuprinde: Profetul Malachia, de Dr. Silvestru Octavian Ios-pescu. Virtutea creștină, de Constantin Morariu. Istoria patimilor Domnului nostru Isus Cristos, de Ioan Bucevșchi. Predică pentru ostași, de Ioan G. Tomoiagă. Text ruses. Scurte comunicări. Întrebări și cazuri pastorale. Cronică. Bibliografie.

Nr. 5387 Bis. 1911.

[161] 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în comuna bisericească de a III-a clasă **Muncelul-mare** cu filiile **Boia-Birzi** și **Muncelul-mic** se publică din oficiu concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. despre ajutorul dela stat.

Petenții vor așterne suplicile concursuali, instruate conform legilor în vigoare în termenul deschis Consistoriului arhidiecezan.

Sibiu, din ședința consistoriului arhidiecezan ca senat bisericesc ținută la 3 Maiu 1911.

Dr. H. Pușcariu
vicariu arhiep.

Publicare de licitațiune.

Comuna bisericească gr. or. **Gusu** (Kisludas) protopopiatul **Mercurea**, dă în întreprindere zidirea școalei gr. or. după planul aprobat de P. V. Consistor sub Nr. 5190 episcopesc 1911 pe lângă abaterile dela plan cuprinse în condițiunile de licitare, ce se pot vedea la oficiul parohial de acolo.

1. Licitarea se va ține în 15/28 Maiu a. c. 2 ore d. m. în cancelaria parohială de acolo.

2. Prețul de strigare pentru lucrare este 4000 cor. afară de materialul necesar, carele îl dă comuna. Vadiu 5%.

3. Comitetul parohial își rezervă dreptul de a aproba dintre licitanți pe cine a vrea.

Gusu (Kisludas), la 7/20 Maiu 1911.

Oficiul parohial:

Ștefan Medeșan
paroh.

Vidi:
(160) 1—1

Avr. S. Pecurariu
protop.

Vă rog a nu trece cu vederea!

Preluând fostul **Restaurant** și **Hotel** al dlui **Bressler** în **Oena-Sibiului** (Vizakua). — rog încrederea dată antecesorului meu — în aceeaș măsură a mi-o anticipa și mie.

Imi voi da silință a fi în toată privința prevenitor față de onorații oaspeți!

Sesonul: dela 15 Maiu până 31 August.

Chilii curate de zi ori pe lună, sală mare de mâncare, frumoasă grădină de restaurant, și parc umbros.

Bucătărie eminentă, cafea, de dejun și de oină. Vinuri garantat naturale. Bere încontinuu proaspătă deschisă de Steinbruck și neagră de trei stejari.

Cu toată stima:

succesorul lui Bressler

Carol Kovács
hotelier.

(151) 4—6

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceeaș și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimă evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **25 cor.**

THE CAMPBELL

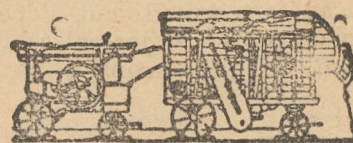
renumita fabrică engleză de motoare livrează cele mai bine construite și durabile

Motoare și Locomobile

cu Benzin
Ulei crud
Gas . . .

Circularea

cea mai ieftină
cea mai sigură
cea mai neîmpiedecată

Prețuri efiine. Condiții favorabile de plată. Garantie în toată privința.

Agent general:

(380) 26—26

Korányi Victor, BUDAPEST, VI., Liszt Ferencz-tér Nr. 9.

Telefon 65—64.

In preajma examenelor!

Dela **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se pot procura următoarele:

Propise pentru scriere română, o sută bucăți . . . cor. 1.20

Penițe aluminium, 144 bucăți cor. 2.40 și . . . „ 1.60

„ ordinare 144 bucăți . . . —80

Cerneală „Anthracen“ 1 litru 2.—

„ „ 1/2 „ 1.10

„ „ 1/4 „ —70

Condeie ordinare 12 bucăți —06

„ „ 12 „ —20

„ solide 12 „ —42

„ „ 12 „ —64

Cărți potrivite ca premii pentru școlari la examene.

Cataloage la cerere se trimit gratis și franco.

Ocaziune rară!

Ocaziune foarte rară de a-și putea cineva procura o garnitură de treerat constatătoare din:

Un motor de 8—10 cai putere, încălzit cu benzină

Un treerătoare de 1000^m/m cu curățitor dublu

Un elevator pentru făcut șire de paie și . . .

Un treerătoare de trifoiu care dă trifoiul de tot curat gata pentru a se putea vinde . . .

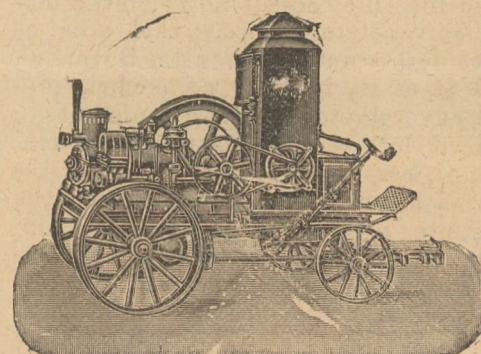
Aceasta garnitură numai 10 zile a funcționat, așa că se vinde cu deplină garanție ca și una nouă, cu preț și condițiuni de plată foarte avantajoase. Doritorii să se adreseze firmei: .

SAM WAGNER,

prima turnătorie de fier sibiană

fabrică de mașini agricole, atelier de mori și mare prăvălie de fier, Sibiu, Piața fânului Nr. 1.

(157) 2—10

GHETELE „TURUL”

în urma superiorității lor au câștigat un renume universal și sunt recunoscute ca fabrica-

••••• ține bună pe lângă prețuri neînsemnat de ieftine. •••••

„TURUL” fabrică de ghete, societate pe acții în Timișoara.

Locul de vânzare:

Sibiu-Nagyszeben, Strada Cîsnădiei, Nr. 20.

Cataloage gratis și franco.

Angajați peste 1200 lucrători.

130 filiale în și afară de patrie.

(119) 5—10

